

SPROTNO VREDNOTENJE OP ESPR 2014–2020

Končno poročilo za leti 2021 in 2022

Aleksandra Krajnc in Matevž Premelč, ZaVita, d.o.o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Evropska unija

Evropski sklad za
pomorstvo in ribištvo

Republika Slovenija

Ljubljana, 26. 5. 2023

NAMEN

S strani neodvisnega zunanjega evalvatorja:

- • Ugotoviti napredek OP ESPR 2014–2020 v referenčnih letih 2021 in 2022
  - • Pregledati izpolnitve **priporočil** vmesnega vrednotenja (maj, 2021)
  - • Na podlagi ugotovitev podati **priporočila za izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti OP ESPR 2014–2020 ter OP ESPRA 2021–2027**
-

PRISTOP K IZVEDBI

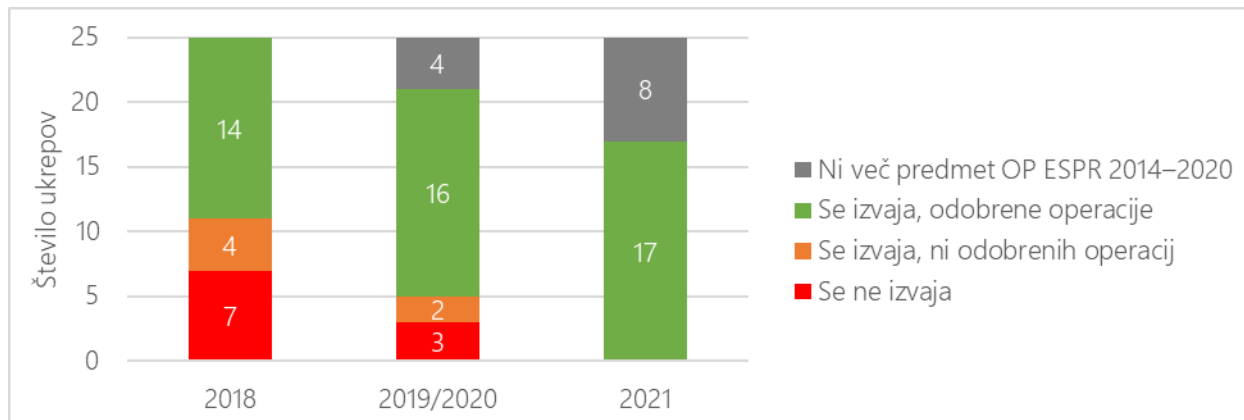
- • Pregled in analiza primarnih virov podatkov (november 2022)
- • Izvedba intervjujev z:
  - • nosilci ukrepov (december 2022, januar 2023)
  - • izbranimi upravičenci (januar, februar 2023)
  - • posredniškim organom (april 2023)
  - • evropsko komisijo (april 2023)
- • Priprava končnega poročila ter usklajevanje z naročnikom (maj, 2023)

IZVAJANJE PROGRAMA 2021–2022

Datum potrditve	Operativni program	Sprememba					
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
	22. 7. 2015	10. 10. 2017	18. 6. 2018	21. 3. 2019	27. 8. 2019	9. 9. 2020	23. 7. 2021
Število ukrepov	25	25	25	25	21	21	17

Vir podatkov: OP ESPR 2014–2020 in spremembe

Vir podatkov: OP ESPR 2014–2020 in spremembe

PROGRAMSKO PARTNERSTVO

- OzS izkazuje zastopanost širokega kroga deležnikov, vendar (še vedno) manjka zastopanost predstavnikov ciljnih skupin programa

Število sej	12
Število sej v fizični obliki	9
Povprečna udeležba	16
Skupno število različnih članov	56 (30 Ž, 26 M)
Povprečna udeležba enega člana:	2,7
Število članov, ki so se udeležili vseh sej	1

IZVAJANJE PROGRAMA 2021–2022

Izzivi:

-
- Fluktuacija zaposlenih
-
- Reorganizacija ministarstva
  - Pandemija COVID-19
-
- Potreba po okrepitvi izvajanja OP ESFR 2014–2020

IZVAJANJE PROGRAMA 2021–2022

Izvedeni ukrepi:

-
- Izboljšanje komunikacije in koordinacije med MKGP in ARSKTRP ter s ciljnimi skupinami
-
- Popolna digitalizacija prijavnih vlog in zahtevkov za izplačilo za ukrepe, ki se izvajajo v obliki javnih razpisov
-
- Korekcija OP in aktivno izvajanje ukrepov
-

USPEŠNOST PROGRAMA

PNU	Kazalnik	Cilj 2023*	Stanje na dan 31. 12. 2021	Realizacija (%)	Stanje na dan 31. 12. 2022	Realizacija (%)
a	b	c	d	e=d/c*100	f	g=f/c*100
1	Finančni (EUR)	5.642.627,00	1.512.305,33	26,80	2.917.045,66	51,70
	1.3 Število projektov dodane vrednosti, kakovosti, uporabe neželenega ulova in ribiških pristanišč, mest iztovarjanja, prodajalnih dvoran in zavetij	2	1	50,00	2	100,00
2	Finančni (EUR)	2.761.368,00	1.191.422,11	43,15	1.877.193,87	67,98
	2.2 Število projektov produktivnih naložb v akvakulturo	11	9	81,82	11	100,00
3	Finančni (EUR)	4.419.781,00	2.765.356,88	62,57	3.116.051,76	70,50
	3.2 Število projektov podpore za zbiranje, upravljanje in uporabo podatkov	2	6	300,00	7	350,00
	3.1 Število projektov izvajanja sistema Unije za nadzor, inšpekcijske preglede in izvrševanje	8	10	125,00	10	125,00
4	Finančni (EUR)	7.746.124,00	4.810.581,49	62,10	6.019.707,45	77,71
	4.1 Število izbranih strategij lokalnega razvoja	4	4	100,00	4	100,00
5	Finančni (EUR)	4.658.235,00	2.030.285,81	43,58	3.336.870,93	71,63
	5.3 Število projektov predelave	14	8	57,14	9	64,29
6	Finančni (EUR)	784.539,00	478.879,71	61,04	650.162,83	82,87
	6.2 Število projektov varovanja in izboljšanja znanja o morskem okolju	1	2	200,00	2	200,00

Opomba: * OP ESPR 2014–2021 z dne 23. 7. 2021

Vir podatkov: MKGP, marec 2023, na osnovi Infosys – ESPRA.

Pridobljene izkušnje

-
-
-
-
-
-
- Načrtovanje objave javnih razpisov -> **prioritizacija** in **komunikacija**
  - Zmanjševanje administrativnega bremena prijavnih obrazcev in zahtevkov za izplačilo
  - Vzpostavitev ustrezne IT povezave med e-kmetijo in ESPRA
  - Zagotovitev ustreznega kadra in organizacijske strukture za kvalitetno izvajanje programa

PNU 1: MORSKI GOSPODARSKI RIBOLOV

-
- Varstvo in obnova morske biotske raznovrstnosti (čl. 40.1.b-g):

V luči doseganja sinergij tako med institucijami kot v izpolnjevanju zavez do sprejetih strateških dokumentov in akcijskih načrtov je potrebno v prihodnje sodelovanje še okrepiti in zagotoviti kader, ki bo to izvajal.

-
- Zdravje in varnost (čl. 32):

V prihodnje je potrebno z izvajanjem ukrepov, kjer so upravičenci neposredno ribiči pričeti že na začetku izvajanja OP, saj to ciljni skupini pošlje pomemben signal. Vzporedno je potrebno poskrbeti za ustrezno komunikacijo s ciljno skupino.

-
- Ribiška pristanišča (čl. 43.1+3):

V prihodnjem programskem obdobju se naj podpira infrastrukturne operacije, iz katerih je razvidna neposredna korist za ciljno skupino. Glede na zahtevnost postopkov pri načrtovanju tovrstnih investicij, pridobivanju ustreznih soglasij, dovoljenj, ipd. je treba pravočasno predstaviti možnosti ukrepov novega programskega obdobja potencialnim upravičencem (obalnim občinam) in preveriti njihove interese in predvsem zmogljivosti za črpanje sredstev. Zlasti zato da je za izvedbo infrastrukturnih gradenj na voljo dovolj časa.

PNU 2: AKVAKULTURA

-
- Produktivne naložbe v klasično in okoljsko akvakulturo (čl. 48.a-d, f-h in čl. 48.1.e, i, j):

Glede na to, da je pri obeh ukrepih skupaj v izvajanju še šest operacij, ki se morajo zaključiti (in biti izplačane) do septembra 2023 je potrebno vzdrževati redno komunikacijo na ravni skrbnika projekta – posredniški organ – upravičenci z namenom da ne bo prihajalo do zamud, ki bi ogrozile uspešno zaključevanje operacij oz. izplačevanje dodeljenih sredstev.

-
- Povečanje potenciala lokacij za akvakulturo (čl. 51):

Rezultate vseh študij bi bilo potrebno ciljno diseminirati zainteresirani javnosti ter predstavnikom regionalnega in lokalnega razvoja z namenom zavedanja okoljskih zmožnosti in poznavanja (realnega) lokalnega in regionalnega razvojnega potenciala.

PNU 3: SKUPNA RIBIŠKA POLITIKA

- Zbiranje podatkov (čl. 77)
- Nadzor in izvrševanje (čl. 76)

Oba ukrepa se izvajata dobro, težav ni, sodelovanje med institucijami je zgledno in uspešno. Kazalniki učinka in rezultata so doseženi. Ozkih grl ni zaznati.

PNU 4: CLLD

- Izvajanje strategij lokalnega razvoja (čl. 63):

Predstavlja enega ključnih stebrov OP ESPR. V prihodnji perspektivi je potrebno pristopiti k celoviti prenovi sistema za povračilo tekočih stroškov delovanja in animacijo v luči poenostavitve administrativnih postopkov.

- Dejavnosti sodelovanja (čl. 64):

Priložnost za pripravo čezmejnih ali transnacionalnih projektov sodelovanja in povezovanja s tematsko sorodnimi LASR v drugih državah EU. Ker je priprava tovrstnih projektov dolgotrajen proces bi bilo dobro tovrstne iniciative identificirati že v procesu priprave strategij LASR.

PNU 5: TRŽENJE IN PREDELAVA

-
- Analiza trga (čl. 68d):

Na osnovi izvedenih aktivnosti je pridobljen uvid v stanje, ki ga je potrebno nato nasloviti s konkretnimi in glede na obseg finančnih sredstev ciljno usmerjenimi aktivnosti v okvir OP ESPR v prihodnji finančni perspektivi.

-
-
- Promocijske kampanje (čl. 64 g):

Priporoča se nadaljevanje inovativnih promocijskih kampanj, iskanje sinergij oz. njihova vključitev v nacionalne kampanje.

-
-
- Predelava ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture (čl. 69):

Glede na to da so v izvajanju še štiri operacije, ki se morajo zaključiti (in biti izplačane) do septembra 2023, je potrebno vzdrževati redno komunikacijo na ravni skrbnika projekta – posredniški organ – upravičenci z namenom da ne bo prihajalo do zamud, ki bi ogrozile uspešno zaključevanje operacij oz. izplačevanje dodeljenih sredstev.

PNU 6: CELOSTNA POMORSKA POLITIKA

-
-
-
-
-
- Celostni pomorski nadzor (člen 80.1.a)
  - Spodbujanje varovanja morskega okolja in trajnostna raba morskih in obalnih virov (člen 80.1.b)
  - Izboljšanje znanja o stanju morskega okolja (člen 80.1.c)

Pristopiti k naboru potencialnih projektov in študij, ki bi jih bilo potrebno izvesti v prihodnji finančni perspektivi. Izvedba javnih naročil predstavlja manjši administrativni zalogaj kot priprava javnih razpisov:

- ✓ hitrejša črpanja sredstev
  - ✓ doseganje mejnika uspešnosti
  - ✓ manj nevarnosti za krčenje sredstev
-

ZAKLJUČEK

-
-
-
-
-
-
- **Dobre prakse** in pristope, ki so vodili v učinkovitejše izvajanje je potrebno **prenesti** tudi v prihodnje obdobje.
  - **Preprečiti je potrebno da se pojavijo ovire**, ki bi vodile v počasen začetek izvajanja novega programskega obdobja.
  - **Napredek v komunikaciji** (tako znotraj upravljavskih struktur kot z upravičenci oz. predstavniki upravičencev) je potrebno nadaljevati ter stremeti k administrativnim poenostavitvam (optimizacijam) zlasti pri poročanju o upravičenih sredstvih (tako klasični ukrepi kot tudi ukrepi CLLD)

Hvala za pozornost!

ZaVita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana | Slovenija
T/+386 41 711 794 | info@zavita.si | www.zavita.si
